

Секція: Економічні аспекти регіонального розвитку

ФЕЩЕНКО О. М.

доцент кафедри економіки підприємств

ФІЛІПОВА А. В.

студентка кафедри економіки підприємств

Дніпропетровський Університет митної справи та фінансов

м. Дніпропетровськ, Україна

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

На сучасному етапі розвиток економіки України відбувається на фоні неухильної тенденції глобалізації світового господарства, що, в першу чергу, пов'язано з міжнародними економічними і політичними процесами. Ще до початку світової кризи, сформувалася диспропорційність її соціально – економічного розвитку, що збільшило вразливість до зовнішніх чинників і викликало негативні наслідки для регіонального розвитку України. Виникла велика залежність від експорту металів і імпорту капіталу, зростає концентрація виробництва, стали відсутніми накопичені резервні фонди уряду, політична система була нездатна швидко і ефективно вирішувати економічні проблеми.

Досить сильно постраждали галузі, які були інтегровані в міжнародні економічні структури: металургійна, будівельна, хімічна, банківська. Найбільше криза вдарила по галузі будівництва. Саме у цій галузі почалося масове скорочення робочих місць, припинення робіт, закриття підприємств. Особливо зазнали впливу невеликі будівельні компанії, які не витримали жорстких ринкових умов, а тому і згорнули

свою діяльність [1, с. 21]. Що стосується комерційних підприємств, то вони по – своєму вирішують такого роду проблеми. Деякі зменшують заробітну плату, інші - примусово відправляють працівників у "добровільну" відпустку, причому за свій рахунок, або взагалі звільняють їх від роботи. Залежно від цього зростає безробіття і падає рівень зайнятості населення, що значно впливає на економічний розвиток країни.

На вітчизняних підприємствах металургії та з виробництва металевих виробів темпи промислової продукції з початку 2013 року скоротилися на 5,8%, зокрема у виробництві труб - на 18,2 %, кольорових металів - 5,7%, готових металевих виробів - 6,8 %. Зменшення обсягів експорту в першому півріччі 2013 року спостерігається за групами продовольчих товарів - на 8,3 %, мінеральних продуктів - 12,7 %, продукції хімічної промисловості - 4,1 %. У цілому обсяги експорту товарів і послуг у першому півріччі 2013 року скоротилися на 14,4 % проти аналогічного періоду 2012 року [2, с. 12].

Така ситуація призвела до наростаючої боргової залежності. Валовий зовнішній борг України на кінець липня 2013 року зріс до \$134 368 млн. і становив 75,5% ВВП (Рисунок 1) [1, с.14]. Важливим аспектом економічної динаміки є збалансованість бюджету і зовнішньоекономічних потоків. За рахунок низького рівня інфляції Україна перемістилася з 82-го місця на 107-ю позицію (Рисунок 2) [1, с. 14].

Вітчизняні науковці В. І. Куценко, Л. Г. Богуш, І. В. Опалева для комплексного оцінювання соціально – економічного розвитку регіонів пропонують використовувати синтезовані соціальні індикатори, побудовані на основі декількох узагальнених показників, які відображають найважливіші параметри підсистеми. Інтегрований індекс при цьому розраховується як середнє арифметичне суми індивідуальних нормованих показників, що характеризують досліджувані соціально-

економічні підсистеми, індивідуальний індекс – як співвідношення натуральних величин за регіонами України в цілому [3, с. 22].

Таким чином, важливим для економічного розвитку регіонів є стратегічне планування. В його основу закладено системний підхід, який розглядає Україну як регіональний організм, що функціонує у вертикальних (центр - регіон) та горизонтальних (між регіонами) взаєминах [2, с.21].

Отже, аналіз головних тенденцій і аспектів регіонального розвитку України в умовах нестабільності показує, що потенціал України залишається нереалізованим. Україна суттєво відстає від країн - інноваторів, країн - членів ЄС, а за рівнем макроекономічної стабільності і від країн СНД. Щоб домогтися збалансованого розвитку національної економіки, слід знизити рівень дисбалансів заборгованості банківської системи; підвищити рівень конкурентоспроможності; уникати ризиків у фінансовій, виробничій і зовнішньоекономічній сферах економіки; реформувати податкову систему (поетапно знизити податок на прибуток), реалізовувати пріоритетні інвестиційні проекти, які важливі для соціального розвитку населення регіонів. Досягти цих цілей можна лише за умови ефективного державного управління, яке слід модернізувати.

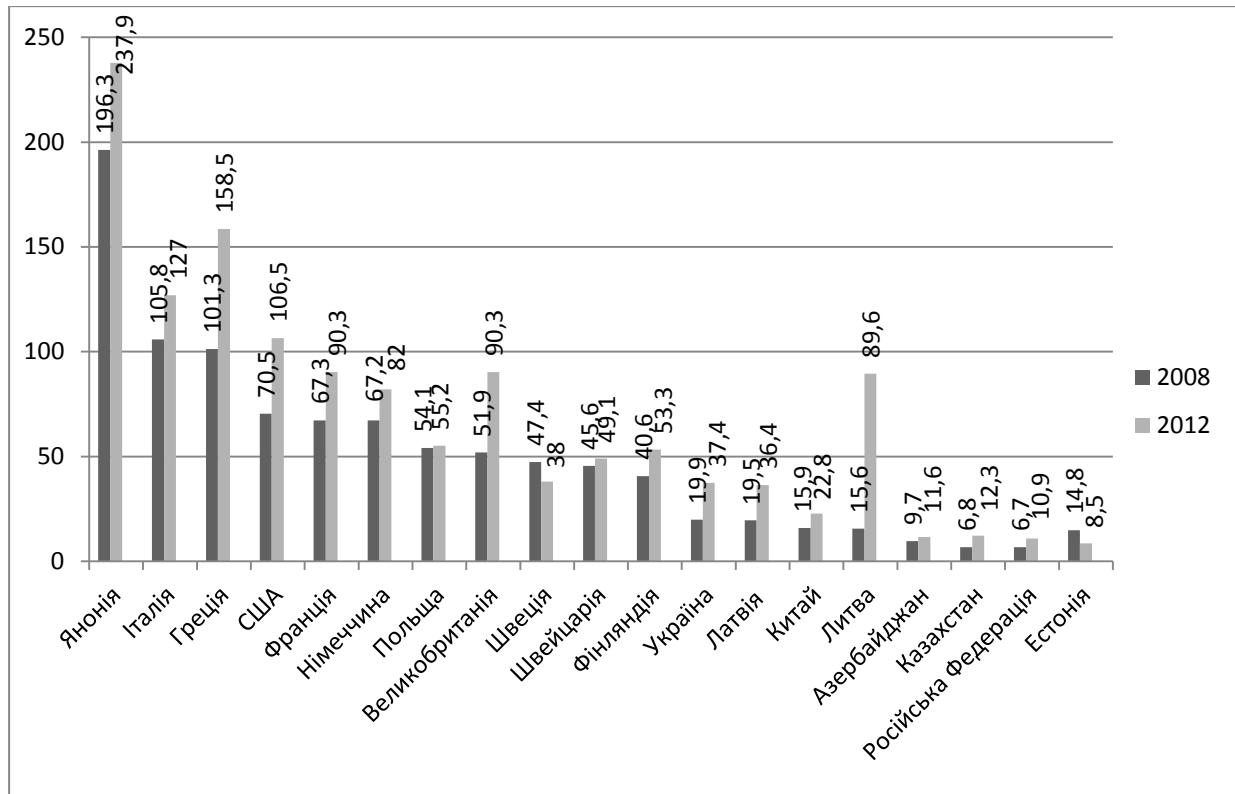

Рисунок 1. Показники зовнішньої заборгованості уряду, % ВВП

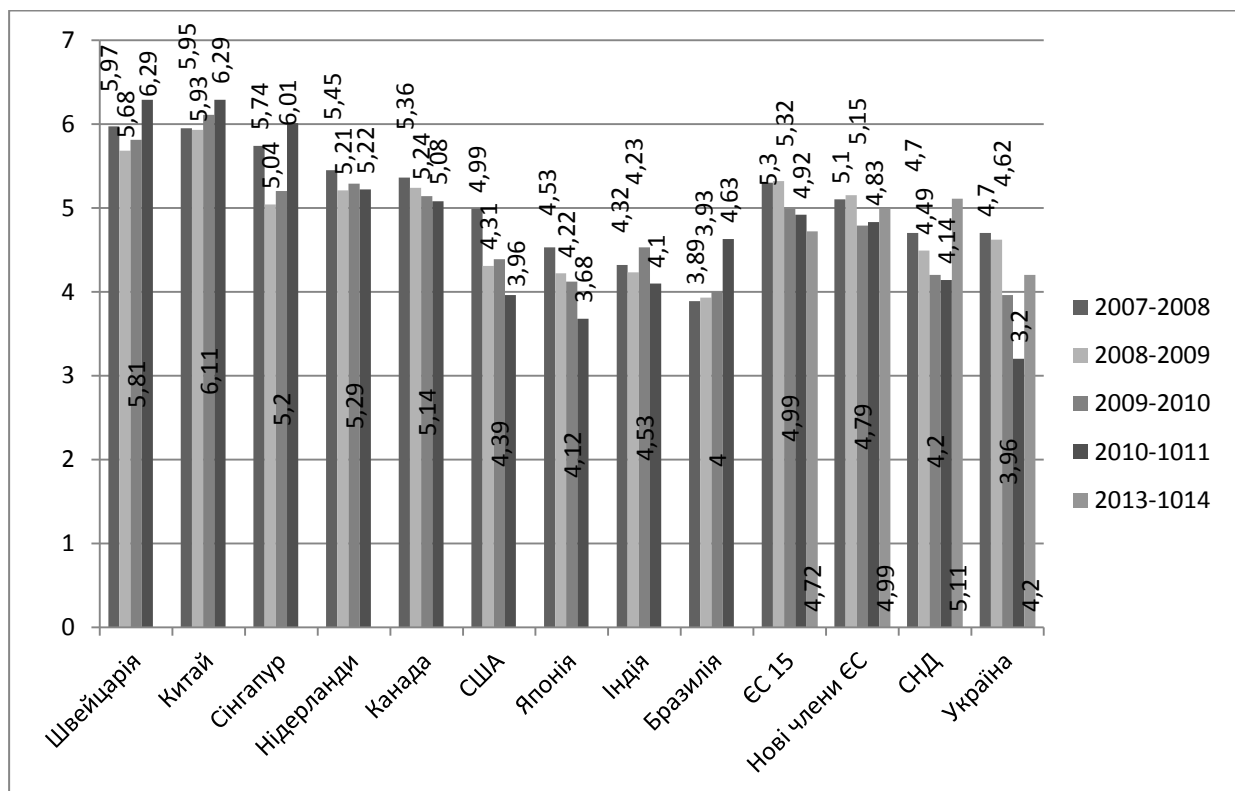

Рисунок 2. Оцінка макроекономічної стабільності України та інших країн світу за семибальною шкалою оцінювання

Література:

1. Ходжаян А. Я. Стан та тенденції розвитку економіки України: міжнародні оцінки і національні реалії / А. О. Ходжаян // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. - № 11 (150). – С. 12 – 14
2. Бабаєв В. М. Регіональний економічний розвиток в контексті проведення економічних реформ / В. М. Бабаєв , Л. А. Биченко // Економічний часопис – XXI. – 2011. – № 1-2. – С. 21 – 22
3. Горященко Ю. Г. Інформаційно – аналітичне забезпечення у системі статистичного вивчення регіонального розвитку/ Ю. Г. Горященко // Статистика України. – 2013. - № 3. – С. 22